

Č. 12.170.

Církevní věci: Uložení urny s popelem příslušníka kat. církve do rodinného hrobu na katol. konfesním hřbitově?

(Nález ze dne 28. listopadu 1935 č. 22.660/34.)

Prejudikatura: srov. Boh. A 10.866/33, 11.048/34, 11.049/34.

Věc: Jan M. v P. (adv. Dr. Zdeněk Stibic z Prahy) proti zemskému úřadu v Praze (vrch. kom. Dr. Ladislav Kvíčala) o uložení urny na řím.-kat. hřbitově.

Výrok: Stížnost se odmítá pro nepřípustnost.

Důvody: Výměrem ze 4. května 1931 zamítl okr. úřad v Praze-venkově žádost Jana M., rolníka z P., o uložení urny s popelem jeho syna Jiřího M. v rodinném hrobě na řím.-kat. hřbitově v M. s odůvodněním, že nejde o pohřbení v rodinném hrobě podle § 10 odst. 2 zák. č. 96/1925 Sb.

V odvolání proti tomuto výměru podaném namítal Jan M., že se § 10 zák. č. 96/1925 Sb. vztahuje jen na jinověrce. Souvěrci nelze vůbec pohřeb, a v důsledku § 14 zák. č. 464/1921 Sb. uložení urny na řím.-kat. hřbitově odepřít, ať jde o rodinnou hrobku či o pohřbení v řadě hrobů. Zesnulý byl katolík a jest proto uložení urny s jeho popelem na katolickém hřbitově v každém případě povoliti. Ostatek se jedná o uložení v hrobě rodinném, na 10 let zakoupeném, nějaké smlouvy k zakoupení rodinného hrobu třeba není.

Nař. výměrem nevyhověl zem. úřad odvolání tomuto a rozhodl, že duchovní správce katolického hřbitova není povinen připustiti uložení urny s popelem syna odvolatelova Jiřího M. na hřbitově v M., zejména však nikoliv do tak zv. rodinného hrobu na hřbitově tom, z těchto důvodů: Ustanovení § 10 zák. č. 96/1925 Sb., které ukládá správám konfesních hřbitovů povinnost připustiti za určitých podmínek pohřbení, resp. uložení urny s popelem jinověrce, vztahuje se toliko na pohřeb, resp. uložení popela osob jiného náboženského vyznání nežli má církev nebo náboženská společnost, které příslušný hřbitov patří. Jedná-li se však o hrob souvěrce na konfesním hřbitově, dlužno se při pohřbu (pohřebních obřadech) řídit náboženskými a rituálními předpisy příslušné církve nebo náboženské společnosti; v konkrétním případě náleží posouzení, zda lze připustiti uložení urny syna odvolatelova, který byl v době úmrtí náboženského vyznání římsko-katolického, na katolickém hřbitově v M., do sféry vnitřních záležitostí církve římsko-katolické na základě § 14 zák. č. 50/1874 ř. z. (viz Canon 1203 a násl. Codexu iuris canonici). Ostatně i v případě, že by syn odvolatelův byl nekatolík, nebyl by odvolatel oprávněn uplatňovati uložení urny s jeho popelem na katolickém hřbitově v M., neboť nebyly by splněny podmínky, za kterých výše cit. § 10 zák. č. 96/1925 Sb. ukládá správám konfesních hřbitovů uložení tělesných ostatků zemřelých jinověrců na hřbitově, jelikož Jiří M. zemřel mimo obvod jmenovaného hřbitova a odvolatel neprokázal existenci rodinného hrobu předložením smlouvy o zakoupení hrobu, schválené arcibiskupskou konsistoří v Praze podle § 14 zák. č. 50/1874 ř. z.

Proti tomuto rozhodnutí čelí stížnost, o níž nss uvažil toto:

Ve svém původním podání de dato pres. 23. září 1930 vznesl st-l k okr. úřadu žádost za svolení, aby dne 15. září 1930 v Praze zpopelněné tělesné pozůstatky jeho syna mohly býti uloženy ve vlastním rodinném hrobě na hřbitově v M. Svou žádost odůvodnil toliko prostým poukazem na znění § 10 zák. č. 96/1925, pokud se týče § 14 zák. č. 464/1921. Okr. úřad nevyhověl, opíraje se o § 10 odst. 2 zák. č. 96/1925 Sb., této žádosti z důvodu, že nejde o hroby rodinné. Při tom vycházel žal. úřad z toho, že podle § 14 odst. 2 zák. č. 464/1921 Sb. platí o ukládání popela z mrtvol na hřbitově tytéž předpisy jako o pohřbívání mrtvol na hřbitově. Ve svém odvolání poukazoval st-l výslovně na to, že I. stolice dovolala se § 10 odst. 2 zák. č. 96/1925 Sb. V dalším obsahu odvolání vyvracel st-l odůvodnění I. instance potud, že § 10 zák. (bez zřetele na jednotlivé jeho odstavce) nelze se v konkrétním případě dovolávati, ježto jde tu o příslušníka téže církve, již náleží hřbitov, a nejde tudíž o jinověrce. V dalším pak poukazoval ještě na nesprávnost výkladu pojmu »rodinného hrobu«. Svůj petit, aby odvolání jeho bylo vyhověno, odůvodňoval věcně pouze tím, že otázka zpopelnění nemůže býti duchovnímu správci důvodem k odepření uložení urny na hřbitově náboženské obce, k níž zesnulý náležel. Oproti zákonnému důvodu, uvedenému I. stolicí (§ 10 odst. 2), nebrojil tedy st-l tím způsobem, že by byl dovozoval, že nárok jeho přísluší na základě § 10 odst. 1 zák., nýbrž dovozoval toliko, že odstavce 2 zák. nemůže býti použito. Svůj petit však, aby odvolání bylo vyhověno, nepodepřel ani výslovně, ani věcně poukazem na odst. 1 § 10 cit. zák.

Žal. úřad potvrdil výrok I. stolice a rozhodl, že duchovní správce katolického hřbitova konfesního není povinen připustiti uložení urny s popelem syna st-lova na zmíněném hřbitově z důvodu, že v konkrétním případě běží o pouhé souvěrce na konfesním hřbitově a nelze tudíž použití výjimečných ustanovení § 10 zák. č. 96/1925 Sb. o tom, kdy a za jakých podmínek nemůže býti duchovním správcem odepřeno uložení popela na konfesním hřbitově. Vyslovil tedy žal. úřad, byť i z jiného důvodu, v podstatě totéž jako stolice I., že totiž § 10 odst. 2 nelze se v konkrétním případě dovolávati.

Jestliže pak nyní stížnost opírá svůj nárok o § 10 odst. 1 zák. č. 96/1925 Sb. a § 14 odst. 2 zák. č. 464/1921 Sb., sluší především podle obsahu stížnosti zjistiti, že se zákona posléze citovaného dovolává stížnost jedine z důvodu, že o ukládání popela na hřbitovech platí tytéž předpisy jako o pohřbívání mrtvol. Z tohoto stanoviska vycházely však obě instance správní. Pokud však stížnost dovozuje svůj nárok z § 10 odst. 1, jeví se tato námitka její nepřípustnou s hlediska §§ 5 a 6 zák. o ss. Neboť odepřela-li již I. instance vyhověti petitu st-lovu z důvodu, že § 10 odst. 2 neposkytuje zákonného podkladu pro vznesený nárok st-le, pak měl st-l příležitost, aby již ve svém odvolání k žal. úřadu dovozoval, že nárok svůj opírá o odst. 1 cit. § 10 a nikoli o odst. 2. Toho však st-l neučinil. Činí-li tak teprve nyní ve stížnosti k nss-u, jde o nepřipustné novum.

O jiný předpis zákona st-l svůj nárok na uložení popela na hřbitově řím.-kat. kostela v M. neopírá.

Pokud stížnost dovozuje ještě dále, že je mylným názor žal. úřadu, že by zde bylo potřebí prokazovati existenci rodinného hrobu předložením smlouvy o zakoupení hrobu, schválené arcibiskupskou konsistoří, a pokud dovozuje dále nesprávnost argumentace faktem, že zesnulý zemřel mimo obvod jmenovaného hřbitova, stačí k tomu podotknouti, že těmito vývody brojí stížnost toliko proti předposlednímu odstavci nař. rozhodnutí. Tento odstavec nemění však nic na zásadním stanovisku, které žal. úřad zaujal v předešlé části svého rozhodnutí, a týká se toliko eventuality, kdyby syn st-lův skutečně byl nekatolíkem, tedy jinověrcem ve smyslu § 10 odst. 2 zák. O takový případ zde neběží, jak je mezi stranami nesporno, a nemusil se proto nss zabývati příslušnými vývody stížnosti, resp. druhou částí nař. rozhodnutí, jež obsahuje v podstatě toliko nadbytečné projevení názoru žal. úřadu v případě, který však nebyl řešen judikátně.

Č. 12.171.

Spolkové právo: I. Funkcionáři spolku, jichž volba byla prohlášena za neplatnou, nemohou platně spolupůsobiti při dalších aktech, čelících k volbě funkcionářů spolkových. — II. Stížní legitimace funkcionářů spolku, neplatně zvolených, jménem spolku?

(Nález ze dne 28. listopadu 1935 č. 18.624/35.)

V ě c: Richard P., Josef J. a Podporovací spolek divadelních ochotníků »Tyl« v H. (adv. Dr. Josef Šlajs z Prahy) proti zemskému úřadu v Praze o spolkovou věc.

V ý r o k: Stížnost, pokud jest podána Podporovacím spolkem divadelních ochotníků »Tyl« v H. se odmítá pro nepřípustnost, jinak se stížnost zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: Ke stížnosti několika členů Podporovacího spolku divadelních ochotníků »Tyl« v H., že valná hromada 22. února 1931 byla zahájena za nedostatečného počtu přítomných a že za jednatele byla zvolena osoba nevolitelná, rozhodl okr. úřad v Jilemnici výměrem z 25. května 1932 podle § 12 spol. zák., že spolek je povinen svolati novou valnou hromadu a řídit se při ní přesně podle stanov spolkových. Na to funkcionáři spolku, zvolení dne 22. února 1931, resp. mezitím opět zvolení na valné hromadě z 13. března 1932, svolali novou valnou hromadu na den 12. června 1932, při níž byli zvoleni za spolkové funkcináře opět tiž členové, jako dne 22. února 1931.

Přípisem z 15. června 1932 oznámili Arnošt T. a Augusta J., kteří byli předsedou, resp. jednatelkou spolku až do valné hromady ze dne 22. února 1931, že jim nově zvolený předseda Richard P. odepřel vydati knihy a písemností, jichž je zapotřebí k tomu, aby oni mohli svolati valnou hromadu, a žádali, aby k tomu byl úředně donucen. Žádost tuto vyřídil okr. úřad výměrem z 18. června 1932, v němž poukázal na to, že výměrem z 25. května 1932 byl zrušen výsledek valné hromady z 22.